

УДК 336.64

Олена Андрєєва, к.е.н., доц.
(доцент каф. «Фінанси і кредит», Державний університет
інфраструктури і технологій)
Нуне Степанян
(студент магістратури спеціальності «Фінанси, банківська справа та
страхування», Державний університет інфраструктури і технологій)

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ

У статті наголошується, що якісна і стабільна робота банківської системи України в умовах нестационарного економічного середовища – це актуальне і важливе питання для розвитку національної економіки. Саме сильна та працездатна банківська система, що спроможна надати користувачам сучасні банківські продукти та озброєна механізмом протидії економічним кризам, може дати українській економіці можливість для потужного розвитку.

Робота національної банківської системи відбувається на фоні певних тенденцій, які, в свою чергу, впливають на процес її функціонування. Це тенденція до скорочення чисельної кількості комерційних банків в банківській системі, та зміна її «рельєфу», це процес самоліквідації фінансових установ та процес перерозподілу власності, це тенденція опонентного положення іноземного банківського капіталу на ринку позикових капіталів України та тенденція до зниження прибутковості від основних банківських операцій через зниження доходів клієнтів банків та ін.

Перелічені тенденції відбуваються на тлі скорочення обсягів вільних ресурсів у населення та підприємств, що є фактором дестабілізації діяльності банків і фактором, що обмежує їх кредитні можливості. Зростання недовіри інвесторів до роботи українських банків може призвести до відтоку інвестицій з банківського сектора, що в свою чергу може ускладнювати процеси відновлення нормальної діяльності національних банків.

Для нормалізації функціонування банківської системи в Україні необхідно застосувати систему заходів, спрямованих на загальноекономічну стабілізацію та підвищення ефективності діяльності Національного банку України у сфері контролю та регулювання банківської системи. А переорієнтація монетарних стратегій регулятора від антикризових до спрямування на економічний розвиток – це шлях до забезпечення фінансової безпеки банківської системи України на довгострокову перспективу.

Ключові слова: банківська система, комерційний банк, тенденції розвитку, іноземний капітал, активи.

© Андрєєва О., Степанян Н., 2018

Постановка проблеми. Стабільність роботи національної банківської системи в умовах нестаціонарного економічного середовища – це актуальне і важливе питання для економіки України. Зараз, як ніколи, національний економічний сектор України потребує сильну і працездатну банківську систему, спроможну надати користувачам сучасні банківські продукти та озброєну механізмом протидії економічним кризам, які мають тенденцію до більш частого виникнення.

З огляду на процеси реформування банківського сектора, що проводилися Національним банком України (НБУ) впродовж останніх років, можна констатувати, що в банківській системі відбулося чисельне скорочення фінансових установ, кардинально змінився «рельєф» банківської системи, відбувся помітний перерозподіл власності. Все це відбувалося на тлі антикризової монетарної стратегії, проголошеної Центробанком України, яка, слід зауважити, не завжди сприяла можливостям економічного розвитку банківської системи та не завжди сприяла росту національної економіки країни в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сучасних тенденцій розвитку банківської системи присвятили увагу багато вітчизняних і зарубіжних вчених. Так, в роботах Т. М. Болгар [3], В. І. Міщенко [5], С. В. Науменкова [5], Р. І. Тиркало [7] досліджуються особливості функціонування та специфіка регулювання банківського сектора України, розглядаються питання рефінансування комерційних банків та інші актуальні питання щодо роботи національної банківської системи. Але багато питань, що пов'язані з діяльністю банківської системи, залишаються не достатньо розкритими. Це питання зниження ліквідності банків, слабкої диференціації банківських послуг за значної кількості банківських установ, питання високої вартості банківських послуг при низьких доходах населення, що в свою чергу провокує зменшення кількості потенційних користувачів банківських послуг, наявність високого ступеня ризиків банківської діяльності, недосконала система захисту вкладів фізичних осіб та ін. З огляду на значимість перелічених питань, вважаємо за доцільне ще раз звернутися до сучасних тенденцій функціонування банківської системи України.

Мета статті. Дослідження тенденцій в діяльності банківської системи України в умовах реформування банківського сектора та розробка пропозицій і рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування національної банківської системи та повернення довіри суспільства до діяльності комерційних банків.

Виклад основного матеріалу. Сучасна банківська система України – це розвинутий сектор і складова економічного механізму країни. Реформаційні кроки, що відбувалися впродовж останніх років, були спрямовані в бік скорочення загальної кількості комерційних банків, зміцнення інфраструктури грошового ринку, створення ефективної системи державного регулювання і контролю за діяльністю банківських установ, формування необхідної законодавчої та нормативно-правової бази, створення умов для більш прозорого функціонування банківської системи, підготовки достатньої кількості досвідченого банківського персоналу. Ці кроки призвели до формування особливих та специфічних тенденцій в розвитку національної банківської системи, які, в свою чергу, вплинули на її сучасні характеристики.

Одна з головних сучасних тенденцій розвитку банківської системи України – значне скорочення її чисельності. Так, впродовж 2014 – 2017 рр. в Україні були віднесені до категорії неплатоспроможних 88 комерційних банків. Зокрема, у 2014 році неплатоспроможними були проголошено 33 комерційних банків, стільки ж

– у 2015-му, 21 банк – у 2016-му і один банк – у 2017-му. Із усіх цих 88 комерційних банків на повну ліквідацію відправили 81 фінансову установу. Вагомими причинами визнання банків неплатоспроможними були недостатній рівень їх капіталізації, неспроможність акціонерів забезпечити належний рівень фінансової підтримки і, як наслідок, – фатальне зниження ліквідності банківських установ і неможливість відповідати по власних зобов'язаннях. Динаміка кількості банків України за 2014 – 2017 рр. наведено у табл. 1 [2].

Таблиця 1. Динаміка кількості банків України

Роки	2014	2015	2016	2017
Платоспроможні	147	117	96	82
зміна	-33	-30	-21	-6
Державні	7	7	6	5
зміна	0	0	-1	-1
Іноземні	25	25	25	23
зміна	0	0	0	-2
Приватні	115	85	65	54
зміна	-33	-30	-20	-3
Неплатоспроможні	16	3	4	2
зміна	16	-13	1	-2
У стадії ліквідації	21	64	84	95
зміна	19	43	20	3

Джерело: складено авторами на основі [2]

В останні роки відбулися значні зміни в структурі власності банківської системи України, що також можна розглядати як сучасну і помітну тенденцію її розвитку. Так, станом на 01 січня 2017 року структура власності активів банківської системи України була представлена таким чином: банки з приватним українським капіталом складають близько 13%, банки іноземних банківських груп – 35%, державні банки – 52%.

В результаті системного переходу ПАТ КБ «Приватбанк» у стовідсоткове володіння держави частка державних банків в структурі активів банківської системи України значно зросла протягом IV кварталу 2016 року та станом на 01.01.2017 р. становила 52%.

Зауважимо, що в подальшому можливе скорочення частки банків іноземних банківських груп внаслідок виходу банківських установ з російським капіталом з українського ринку.

Однією з тенденцій розвитку національної банківської системи останнього десятиріччя, що вплинула на якісні характеристики української банківської системи – це значна присутність іноземного капіталу.

Банки з іноземним капіталом одразу зайняли в банківській системі України опоненте положення. Через власну міць і доступність до потужного «материнського» капіталу вони отримали можливість домінувати на ринку позикових капіталів України з вільним вибором об'єкта і сектора кредитування та з пріоритетом в максимізації власного прибутку.

Така присутність та збільшення обсягів іноземного капіталу значною мірою скоригувала стратегію розвитку національних банків. Задля усунення небезпеки втрати частини ринку та недопущення погіршення конкурентоспроможності,

українські банки змушені були змінюватися і реагувати на умови середовища – змінювати традиційні організаційні форми на більш досконалі, збільшувати діапазон послуг і цінові пропозиції, поліпшувати технологію кредитування, обирати більш прозорі та доступні форми співпраці з клієнтами. Таким чином, через зміну опонентного середовища, іноземні банки вплинули не тільки на рівень конкурентоспроможності окремих банків, а і на національну банківську систему в цілому.

Слід сказати, що в останні роки активи українських банків зросли до 1,31 млрд грн порівняно з 0,21 млрд грн у 2005 році, що оцінюється як позитивна тенденція.[4]

Ще одна сучасна тенденція в роботі банківської системи України, що привертає увагу – це самоліквідація комерційних банків. Зумовлена така тенденція як високою ризикованістю діяльності банків в Україні, так і неспроможністю реалізувати акціонерами банківських установ власну бізнес-модель в умовах конкуренції. Така ситуація змушує власників комерційних банків, особливо невеликих, обирати самоліквідацію як більш раціональний варіант, ніж варіант подовження комерційної діяльності.

З огляду на то, що кредитування є пріоритетною економічною функцією банків, то не можна не згадати про сучасні тенденції кредитного ринку, а саме: про високі ціни на кредитні продукти, що пов'язані з високим рівнем інфляції в країні, про «кабальні» умови надання кредиту за критеріями: строк, застава, штраф, про громіздкий механізм кредитування, про малодохідність фізичних осіб, про курсові коливання національної валюти та ін. Перелічені тенденції кредитного ринку спостерігаються впродовж всього трансформаційного періоду і є, значною мірою, наслідками агресивної антикризової монетарної політики регулятора. Ці тенденції віддзеркалюються у «поведінці» комерційних банків на кредитному ринку та не сприяють розвитку національного кредитного ринку.

Згідно зі статистичними даними НБУ, впродовж 2016 року середня відсоткова ставка за кредитами в національній валюті знизилася до 17,70% (з 21,47% станом на 01.01.2016 р.). Для кредитів в іноземній валюті на початок 2017 року аналогічний показник, навпаки, підвищився до 8,20% (з 6,88% станом на 01.01.2016 р.).

Разом з цим зменшується вартість залучення коштів на вкладні рахунки. На кінець 2016 року середня відсоткова ставка за депозитами в національній валюті становила 10,5% (10,2% для короткострокових вкладів та 17,9% для довгострокових), в іноземній валюті – 5,2% (4,8% для короткострокових та 6,2% для довгострокових вкладів). На початку року аналогічні показники дорівнювали 12,1% та 7,8% відповідно.[6]

Щодо аналізу клієнтського кредитного портфеля, то слід сказати, що впродовж 2016 року його обсяг зменшився на 0,4% (3,85 млрд грн) та станом на 01.01.2017 р. склав 1 005,92 млрд грн проти 1 009,77 млрд грн на початок цього року. Зауважимо, що вагомим чинником коливання сукупного обсягу кредитного портфеля протягом року є курсові різниці, оскільки близько половини виданих кредитів номіновані в іноземній валюті (52% станом на 01.01.2017 р.).

Таблиця 2

Розподіл зобов'язань та капіталу за групами банків, згідно з класифікацією НБУ

Група банків	Одиниці виміру	Зобов'язання			Капітал		
		01.01.2016 р.	01.01.2017 р.	Відхилення	01.01.2016 р.	01.01.2017 р.	Відхилення
Банки з державною часткою	млн грн	333915	606354	272439	65818	38061	-27757
	% до системи	31,28%	54,18%	81,59%	35,93%	30,77%	-42,17%
Банки іноземних банківських груп	млн грн	402732	369107	-336325	86465	63296	-23169
	% до системи	37,73%	32,98%	-8,35%	47,20%	51,17%	-26,80%
Банки з приватним капіталом, I група	млн грн	330831	143703	-187128	30905	22330	-8575
	% до системи	30,99%	30,06%	-56,56%	15,74%	15,07%	-27,75%
Банки з приватним капіталом, II група	млн грн	333915	606354	272439	65818	38061	-27757
	% до системи	31,28	54,18	81,59	35,93	30,73	-42,17
БСУ сукупно	млн грн	1067478	1119164	51686	183188	123687	-59501

Джерело: складено авторами на основі [2]

Скорочення загального обсягу кредитного портфеля відбувалося внаслідок зменшення протягом року суми кредитів, наданих фізичним особам. За підсумком 2016 року їх обсяг знизився на 10,43% до 847,09 млрд грн [9].

При аналізі фінансового результату роботи національної банківської системи привертає увагу така динаміка – у 2016 році доходи комерційних банків України знизилися на 4,3% в порівнянні з попереднім роком і оцінювалися у 190,69 млрд грн. Щодо витрат, то вони зросли майже на 32% до рівня у 350 млрд грн. Таким чином, фінансовий результат роботи української банківської систем у 2016 році склав від’ємну величину у 159,39 млрд грн проти від’ємної величини у 66,60 млрд грн у 2015 році. Зменшення доходів протягом 2016 року порівняно з відповідним періодом минулого року пов’язане в першу чергу з одержуванням збитків від торговельних угод (за рахунок збитків від торгівлі іноземною валютою та банківськими металами) та скороченням відсоткових доходів, обсяг яких порівняно з відповідним періодом минулого року скоротився на 62% та станом на 01.01.2017 р. відповідав 8,24 млрд грн [2].

За підсумком 2016 року значно збільшились обсяги відрахувань у резерви, сума яких станом на 01.01.2017 р. склала 198,31 млрд. грн. (за підсумком 2015 р. – 114,54 млрд грн)[6].

Слід констатувати, що ефективно організувати кредитну роботу комерційним банкам заважає невпевненість у майбутньому. Саме через невпевненість банки не повною мірою виконують основну функцію - кредитування реального сектора економіки. Крім того, досить часто банки кредитують пов’язаних осіб, що є негативною практикою з порушенням юридичних і етичних норм ведення бізнесу. Відновленню процесу кредитування заважає і існування недобросовісних боржників. Це переважно великі бізнес-групи, що накопичили борги ще до економічної кризи і досі не можуть, або не бажають розрахуватися за ними. Тільки через скоординовані дії банки зможуть ефективно врегулювати заборгованість великих боржників та знизити кількість непрацюючих кредитів.

У роботі банківського сектора України залишається актуальною і проблема недовіри до комерційних банків. Зауважимо, що виникла ця проблема не сьогодні, а формувалася продовж основного десятиріччя на тлі девальваційних потрясінь і економічних втрат, що були викликані світовою кризою 2008 року та кризою в діяльності національного банківського сектора 2014–2016 рр. До цього слід додати процес скорочення обсягу вільних ресурсів у населення та підприємств, що не припиняється та спричиняє відтік депозитів, що в свою чергу дестабілізує діяльність банків та ускладнює процес кредитування. Окрім цього, зростання недовіри інвесторів може призвести до відтоку інвестицій з банківського сектору, внаслідок чого процес нормалізації діяльності національних банків може затягнутися. Зауважимо, що ця проблема викликана як важкою економічною ситуацією в Україні, так і суперечливими діями Національного банку.

До вище перелічених тенденцій і проблем в діяльності банківської системи України можна додати і негативний вплив політичних процесів, що відбуваються в Україні, і невизначеність механізму рефінансування українських банків, і знецінення національної грошової одиниці, і хронічні інфляційні очікування, і надвисока вартість кредитних ресурсів в Україні.

Висновки. В умовах нестаціонарної економіки, присутності та домінування іноземного капіталу в банківському секторі України стратегічними напрямками розвитку мають стати: укрупнення національних банків і підвищення їх капітальної

бази, участь національних банків у розвитку реального сектору економіки, через виконання ними головної місії – кредитора.

З огляду на євроінтеграційні орієнтири України, національні комерційні банки повинні прискорити вихід на міжнародні фінансово-кредитні ринки через відкриття власних філій і представництв за кордоном, а підвищення конкурентоспроможності українських банків порівняно з іноземними повинно стати пріоритетним завданням для банківського менеджменту.

Зазначені напрями сприятимуть не тільки посиленню стійкості банківського сектору України, а і отриманню максимального ефекту від роботи транснаціональних банків в Україні.

Для вирішення актуальних проблем банківського сектору та нормалізації його функціонування необхідно застосувати систему заходів, спрямованих на загальноекономічну стабілізацію, повернення довіри до банківського сектору та підвищення ефективності діяльності НБУ у сфері контролю та регулювання банківської системи. А переорієнтація монетарних стратегій регулятора від антикризових до спрямування на економічний розвиток – це шлях до забезпечення фінансової безпеки банківської системи України на довгострокову перспективу.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Банківська система країни та її вплив на реальний сектор економіки*: [монографія] / О. І. Воробйова. – Сімферополь: Доля, 2008. – 198 с., [1] с.: іл., табл. ; 20 см. – Бібліогр.: С. 193 – 199.
2. *Банківська система України на сучасному етапі* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/bank/20984/>
3. *Внутрішньобанківський моніторинг як необхідна складова системи оцінки проблемних кредитів банку* / Т. М. Болгар. Економічні науки. – 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ever_2016_1_4.
4. *Динаміка активів банків України*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka>
5. *Ринок фінансових послуг*: навч. посіб. / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – К.: Знання, 2010. – 532 с.
6. *Показники фінансової звітності банків України станом на 01.10.2016 р.* / Офіційний сайт НБУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?artid=34661442&cat_id=34798593.
7. *Банківська справа*: навч. посіб. / Р. І. Тиркало «Рефінансування комерційних банків» – К.: «Карт-бланш», 2011 – 202 с.
8. *Сайт інформаційного агентства «Finance.ua» «Проблеми відтоку депозитів»*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/382366/vidtik-depozytiv-yaki-banky-najbilshe-vtratyly-koshitiv-naseleण्या-v-l-mu-pivrichchi-2016>
9. *Сайт інформаційного агентства «Forbes Україна» «Продати проблеми: НБУ опублікував список застав за кредитами рефінансування»*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/nation/1413443-prodati-problemi-nbu-opublikuvav-spisok-zastav-za-kreditami-refinansuvannya>
10. *Офіційний сайт Національного Інституту стратегічних досліджень України «Проект стабілізації банківської системи шляхом підвищення довіри до банків»*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/dovira_do_bankiv-8d9b8.pdf
11. *Сайт інформаційного агентства «Ваш банкір» «Банківський сектор України: реалії та перспективи»*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vashbankir.com/financial-literacy/articles/bankovskiy-sektor-ukrainy-realii-i-perspektivy.html?hl=uk>

REFERENCES

1. *Bankivska systema krainy ta yii vplyv na realnyi sektor ekonomiky: monohrafiia* / O. I. Vorobiova. – Simferopol: Dolia, 2008. – 198 s., [1] s.: il., tabl. ; 20 sm. – Bibliogr.: S. 193 – 199.

2. *Bankivska systema Ukrainy na suchasnomu etapi* [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://osvita.ua/vnz/reports/bank/20984/>
3. *Vnutrishnobankivskiyi monitorynh yak neobkhidna skladova systemy otsinky problemnykh kredyitiv banku* / T. M. Bolhar Ekonomichni nauky. – 2016. [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ever_2016_1_4
4. *Dynamika aktyviv bankiv Ukrainy* [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka>
5. *Rynok finansovykh posluh*: Navch. posib. / S. V. Naumenkova, S. V. Mishchenko. – K.: Znannia, 2010. – 532 c.
6. *Pokaznyky finansovoi zvitnosti bankiv Ukrainy stanom na 01.10.2016 r.* / Ofitsiyni sait NBU [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?artid=34661442&cat_id=34798593
7. *Bankivska sprava*: Navch. posib. / R. I. Tyrkalo «Refinansuvannia komertsiiynykh bankiv» – K.: «Kart-blansh», 2011 – 202 s.
8. *Sait informatsiinoho ahentstva «Finance.ua» «Problemy vidtoku depozytiv»* [Elektronnyi resurs] – dostupu: <http://news.finance.ua/ua/news/-/382366/vidtik-depozytiv-yaki-banki-najbilshe-vtratyly-koshitiv-naseleniya-v-1-mu-pivrichchi-2016>
9. *Sait informatsiinoho ahentstva «Forbes Ukraina» «Prodaty problemy: NBU opublikuvav spysok zastav za kredyitamy refinansuvannia»* [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://forbes.net.ua/ua/nation/1413443-prodati-problemi-nbu-opublikuvav-spisok-zastav-za-kreditami-refinansuvannia>
10. *Ofitsiyni sait Natsionalnogo Instytutu stratehichnykh doslidzhen Ukrainy «Proekt stabilizatsii bankivskoi systemy shliakhom pidvyshchennia doviry dobankiv»* [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/dovira_do_bankiv-8d9b8.pdf
11. *Sait informatsiinoho ahentstva «Vash bankir» «Bankivskiyi sektor Ukrainy: realii ta perspektyvy»* [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://vashbankir.com/financial-literacy/articles/bankovskiy-sektor-ukrainy-realii-i-perspektivy.html?hl=uk>

Елена Андреева, к.э.н., доц.

(доцент каф. «Финансы и кредит», Государственный университет инфраструктуры и технологий)

Нуне Степанян

(студент магистратуры специальности «Финансы, банковское дело и страхование» Государственный университет инфраструктуры и технологий)

БАНКОВСКАЯ СИСТЕМА УКРАИНЫ В КОНТЕКСТЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЙ ЕЁ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ

В статье сделан акцент, что качественная и стабильная работа банковской системы Украины в условиях нестационарной экономической среды – это актуальный и важный вопрос для развития национальной экономики. Именно сильная и работоспособная банковская система, способна предоставить пользователям современные банковские продукты и оснащенная механизмом противодействия экономическим кризисам, может дать украинской экономике возможность для мощного развития.

Работа национальной банковской системы происходит на фоне определенных тенденций, которые, в свою очередь, влияют на процесс её функционирования. Это тенденция к сокращению численности коммерческих банков в банковской системе, и изменение её «рельефа», это процесс самоликвидации финансовых учреждений и процесс перераспределения собственности, это тенденция оппонентского положения иностранного

банковского капитала на рынке ссудных капиталов Украины и тенденция к снижению доходности от основных банковских операций из-за снижения доходов клиентов банков и др.

Перечисленные тенденции происходят на фоне сокращения численности свободных ресурсов у населения и предприятий, что есть фактором дестабилизации деятельности банков и фактором, сокращающим их кредитные возможности. Возрастание недоверия инвесторов к работе украинских банков может привести к оттоку инвестиций из банковского сектора, что в свою очередь может усложнить процессы восстановления нормальной деятельности национальных банков.

Для нормализации функционирования банковской системы в Украине необходимо применять систему мер, направленных на общеэкономическую стабилизацию и повышения эффективности деятельности Национального банка Украины в сфере контроля и регулирования банковской системы. А переориентация монетарных стратегий регулятора, от антикризисных до направления на экономическое развитие – это путь к обеспечению финансовой безопасности банковской системы Украины на долгосрочную перспективу.

Ключевые слова: банковская система, коммерческий банк, тенденции развития, иностранный капитал, активы.

Olena Andrieieva, Ph.D, Associated professor

(Associate professor of the Department of Finance and Credit State University of Infrastructure and Technology)

Nune Stepanian

(A magistracy student in Finance, Banking and Insurance, State University of Infrastructure and Technology)

BANKING SYSTEM OF UKRAINE IN CONTEXT OF PRESENT TRENDS OF ITS FUNCTIONING

The article emphasizes that the qualitative and stable work of the banking system of Ukraine in the conditions of a non-stationary economic environment is an urgent and important issue for the development of the national economy. It is a strong and efficient banking system that is able to provide modern banking products to its users and is armed with the mechanism to handle economic crises, which can give the Ukrainian economy the opportunity for a powerful development.

The work of the national banking system occurs in context of certain trends, which in turn affect the process of its functioning. This is the tendency to reduce the number of commercial banks in the banking system, and the change in its relief, is the process of self-liquidation of financial institutions and the process of redistribution of property, this is the tendency of the opposing position of foreign bank capital on the Ukrainian debt market and the tendency to decrease the profitability of major banking operations due to a decrease of incomes of client banks, etc.

The following trends occur along with the reduction in the number of free resources of the population and enterprises. This destabilizes banks and reduces their credit capacity. The growing distrust of investors in the work of Ukrainian banks may lead to

an outflow of investment from the banking sector, which in its turn may complicate the process of restoring the normal operation of national banks.

In order to normalize the functioning of the banking system in Ukraine, it is necessary to apply a system of measures aimed at general economic stabilization and increase of the efficiency of the activity of National Bank of Ukraine in the field of control and regulation of the banking system. And a reorientation of the monetary strategies of the regulator from anti-crisis to the direction of economic development is a way to ensure the financial security of the banking system of Ukraine in the long-term perspective.

Keywords: banking system, commercial bank, development tendency, foreign capital, assets.